

Beste medeparochianen,
broeders en zusters,

In het evangelie van vandaag geeft Jezus ons
een prachtig beeld van een wijngaard.

Ik moet u eerlijk zeggen
dat ik eigenlijk alleen maar iets ken als een
appelboomgaard.

Maar een wijngaard is dus niet met bomen,
maar bij de wijnbouw spreken we van:
stokken, wijnstokken.

Eigenlijk dunne stammetjes, 'wijnstokken'.

En aan die wijnstokken zitten dan weer
takjes, die ranken worden genoemd.

En daaraan groeien dan de druiventrossen.

En wat ik dan zo bijzonder vind is,
dat Jezus dit beeld heel concreet maakt.

Want Hij zegt heel concreet:

'Ik ben die wijnstok.'

'En jullie zijn die takjes, die ranken dus.'

En dan gaat Hij nog een stapje verder:

Want door die tuin loopt dan iemand
die dat allemaal heel nauwkeurig in de gaten houdt,
de zogenaamde wijnboer.

En zo zegt Jezus dan ook weer heel concreet:

'Mijn Vader is die wijnbouwer!'

Allemaal heel concreet dus.

Toen ik jong was, ik ben van 1950,
was er nog een hele nauwe band
tussen kerk en maatschappij.

Bij ons in de straat, waar wij woonden in Utrecht,
had je nog het Sint Antonius Ziekenhuis.

Echt nog een katholiek ziekenhuis.

Daar was een klooster bij
met zusters, religieuzen,

van wie sommige van die zusters dan als verpleegster
in het ziekenhuis werkten.

U weet wel van die zusters met grote kappen.
Die verzorgden de patiënten.

En de lagere school waar ik op zat,
werd gerund door broeders.
En later ben ik zelfs naar de Kathedrale Koorschool gegaan.
En daar zongen wij als leerlingen iedere zondag
in het koor van de Kathedraal in Utrecht.
Kortom, kerk en maatschappij waren nog
nauw met elkaar verbonden.
Maar in de jaren zeventig, tachtig is dat toen allemaal veranderd.
Een verandering die je zelf op dat moment
nauwelijks in de gaten hebt.

Ik vergelijk het wel eens met het luiden van een kerkklok.
U weet wel, vroeger ging dat met die zware touwen.
Maar als je dan zo'n touw zou doorsnijden,
dan blijft die klok toch nog gewoon een tijdje doorbeieren.
Dat stopt niet meteen.
Nou, zo ging dat losraken van kerk en maatschappij
ook heel geleidelijk.
Het was niet zo dat ineens alles anders was.

Nu zou ik natuurlijk mijn preek kunnen voortzetten
met één grote klaagzang.
U begrijpt wel wat ik bedoel.
Alles wordt minder en het geloof verdwijnt steeds meer
uit onze samenleving enzovoort enzovoort.
Maar dat wil ik nu eens niet doen.

Ik wil u eens twee andere voorbeeldjes geven.
Als ik nu bij mijn oogarts kom in het ziekenhuis,
dan hangt er boven haar bureau
een hele mooie afbeelding van de 'Verloren Zoon',
die liefdevol door zijn Vader wordt verwelkomd.

En toen ik haar eens zei, hoe mooi ik dat vond,
zei ze:

'Dan moet u eens kijken naar wat er boven de deur hangt!'
En daar hing inderdaad een heel mooi kruisbeeldje.
Dat is het Spaarneziekenhuis in Hoofddorp.
Geen katholiek ziekenhuis meer.
Maar wel een gelovige arts!

En toen ik muziek studeerde aan het conservatorium in Utrecht,
nou, een conservatorium is natuurlijk ook
geen katholieke of christelijke instelling,
maar toen was het daar dat een gelovige pianoleraar
mij het geloof aanreikte.

Ik was toen al jarenlang koorzangertje geweest
en hulporganist in de kathedraal,
maar van hem mocht ik voor het eerst
echt het evangelie horen!
Ja, zo gaan die dingen soms!

Waarmee ik maar wil zeggen:
Het gaat er in onze tijd misschien niet meer zo om
of een instelling wel of niet katholiek of christelijk is.
Maar het gaat er nu meer om:
kun je mensen ontmoeten die werkelijk
katholiek of christelijk zijn.
Die werkelijk verbonden zijn met de wijnstok,
zoals Jezus ons in het evangelie laat zien.
Daar gaat het nu om!

En wat betekent dat dan voor ons persoonlijk?
Zien wij de noodzaak nog in
om zelf verbonden te zijn met Christus, de wijnstok?
Wel, ik denk dat wij allemaal toch op een of andere manier,
zoals de geschiedenis ook is verlopen,
ook wel een periode in ons leven zullen herkennen
waarin we dachten het allemaal wel zelf te kunnen.

Misschien is zo'n periode ook wel nodig
om je eigen talenten te kunnen ontdekken en ontwikkelen.
En een mens kan natuurlijk ook heel veel zelf.

En nu zou ik weer een sombere weg kunnen inslaan!
Zoiets als: totdat de problemen komen! Nood leert bidden!
Nou, dat is natuurlijk ook zo.
Maar ook nu wil ik weer eens een andere weg inslaan.

Ik ga weer even naar de muziek!
Een musicus moet natuurlijk heel veel oefenen.
Iedere dag urenlang studeren.
Techniek is een belangrijk onderdeel van de muziekstudie.
En toch komt er een moment
dat je inspiratie nodig hebt.
Dat je boven je techniek moet worden uitgetild.
Dat je met je muziek ook werkelijk de harten van mensen kunt raken.
Niet alleen maar met je virtuositeit.
Maar ook met je gevoel, met je hart.

Een van de psalmen zegt dat zo mooi:
'Als de Heer het huis niet bouwt,
tevergeefs bouwen de bouwlieden daaraan.'
Met andere woorden:
we kunnen nog zoveel allemaal zelf willen en doen,
maar als de Heer er niet achter staat
zal het allemaal tevergeefs blijken te zijn.
Mist het allemaal net dat
waar het om gaat.

En daarom vind ik het zo mooi,
dat Jezus ons de gelegenheid geeft
om als een takje, een rank,
verbonden te mogen zijn met Hem, de wijnstok.
En dat zijn Vader dan, als een wijnbouwer,
druk bezig is om dat allemaal zo te regelen.

Kunt u zich voorstellen
dat de sappen van wijnstok,
de sappen van Christus,
door ons heen mogen stromen?
Ik kan me dat soms bijna niet voorstellen.
En toch is het zo!
En misschien zal het u al vaker zijn overkomen
dan u nu kunt vermoeden.
Maar dat waren al die momenten
dat u als het ware even boven uzelf werd uitgetild.
Dat u iets van die echte liefde mocht ervaren.
Dat is vaak het sap van die echte wijnstok, Christus,
die dan door ons heen stroomde!
Daarom, 'blijft in Hem'!
Alleluia.
Amen.